

№ 4 (91)
21-24 МАРТИ СОЛИ 2017

Оғози нашр 18 декабря соли 2009

ҲОМИИ ОМҶАЗТОР

Нашрияи Кумитаи иттифоқи касабаи маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон

ПЕШВОИ МИЛЛАТ: ТОҶИКИСТОН ВАТАНИ НАВРӯЗ АСТ

СУХАНРОНӢ БА ИФТИХОРИ ҶАШНИ НАВРӯЗ
21.03.2017, ШАҲРИ ТУРСУНЗОДА

Ҳамдиёрони азиз!
Ҳозирин ва меҳмонони
гиromi!

Кулии мардуми шарифу фарҳангии Тоҷикистон, ҳамватанони бурунмарзӣ, ҳалқоҳи ҳавзаи тамаддуни Наврӯз, хурду бузурги мардуми заҳматкаши сарбаланди шаҳри Турсунзода ва ҳамаи шумо, ҳозирини арҷонандро ба ифтихори Наврӯзи фарҳундаву оламафрӯз - ҷашини бедории табииат ва инсон самимона табрик мегуям.

Наврӯз дар Тоҷикистон ба шарофати истиқолияти давлатӣ эҳё гардид, шукӯҳу шаҳомати тоза пайдо кард ва ба яке аз ҷашињои бузургу муқаддаси милљии мардуми тоҷик табдил ёфт.

Қобили зикри маҳсус аст, ки ҷашини Наврӯз таърихи бисёр дерина дошта, ойини бедориву ҳушхолӣ барои инсоният мебошад.

Маҳз бо ҳамин сабаб арзишҳои онро, ки ба нафъи ҷомеа мебошанд, худи ҷомеа, яъне

халқ пос медорад.
Дар айёми наврӯзӣ ҳаёт бар марг, садо бар сукунат ва гарӣ бар сардӣ ғалаба меқунад, ки ин ҳама боиси дилгармии инсон, пеш аз ҳама, марди дехқон ба зиндагӣ мегардад.

Фарҳанги ориёй дар тимсоли Наврӯз ба ҷаҳониён ҷашинонӣ баҳшидааст, ки бар поян мөхру садоқат, хираду заковат ва адлу адолат бунёд гардида, ақлу мантиқро бар ҷаҳлу зулмат пирӯз гардонидааст.

Ва тавре ки мушоҳида мекунем, ҳусусан, имрӯз ҳалқоҳи сайёра беш аз ҳар вақти дигар ба дӯстиву ҳамкорӣ ва ҳиради созандо ниёз доранд ва Наврӯз ҳоло низ метавонад ҳамчун ойини мөхру фарҳанг дар самти ҳамгирии мардуми олам нақши муассир бозида, инсониятро ба сӯйи ҳушбахти ва саодати воқеъ раҳнамой созад.

Ҳамватанони азизи мо хуб мепонанд, ки доир ба таърихи пайдоиш, шукӯҳу шаҳомат ва

хикмату фалсафаи ин ойини нек дар осори гаронбаҳои гузаштагони мо, аз «Авасто» сар карда то «Наврӯзнома»-и Умарӣ Хайём ва дигар сарчашмаҳои таъриҳӣ маълумоти фаровоне зикр гардида, дар онҳо мақому манзалат ва бузургии ин ойини ростин тавсиф шудааст.

Бо дарназардошти ҳамин аҳаммияти инсонгароёна ва умумибашарии Наврӯз чанд сол пеш ин ҷашини бостонӣ бо ташабbusi Тоҷикистон ва дастигирӣ даҳҳо қишивари олам, аз ҷумла мамолики ҳавзаи тамаддуни Наврӯз бо Қатъномаи Маҷмаи Умумии Созмони Милали Муттаҳид мақоми байналмилалӣ гирифт, ки ин падида, албатта, моҳи ифтихори мардуми фарҳангии тоҷик ба ҳисоб раfta, ҳар сол дар рӯзи ҷашини Ҳисорӣ ҳусусиятҳои хоси милљии онро, ки аз ниёғони бузургамон мерос мондаанд, ба ҷаҳониён миарифӣ менамоянд.

С. 2

Иттифоқ аст он, ки ҳар душворро осон кунад,
Варна аз тадбири як нохун гиреҳ натвон қушод.

Муҳаммад ҒОИБ

ТОҶИКИСТОН ВАТАНИ НАВРӯЗ АСТ

Базми гул дар ҷамани Наврӯз аст,
Сафти гул-гулфикани Наврӯз аст,
То ба гардун сухани Наврӯз аст,
Тоҷикистон Ватани Наврӯз аст.

Бӯи Наврӯз расад аз ҳама дар,
Рӯи Наврӯз расад аз ҳама дар,
Ҳама дар пераҳани Наврӯз аст,
Тоҷикистон Ватани Наврӯз аст.

Ном Наврӯзу насаб Наврӯз аст,
Исми ҳар баҳтталаб Наврӯз аст.
Фасли армоншикани Наврӯз аст,
Тоҷикистон Ватани Наврӯз аст.

Сабзгуни пуштаву сахрои Ватан,
Сабзпӯш аст ҳама ҷои Ватан,
Сабз ҷон дар бадани Наврӯз аст,
Тоҷикистон Ватани Наврӯз аст.

Ба муродаш ҳама дилдода расад,
Ба ҳама баҳти худодода расад.
Ҳама дар анҷумани Наврӯз аст,
Тоҷикистон Ватани Наврӯз аст.

Базми гул дар ҷамани Наврӯз аст,
Ҳама дар пераҳани Наврӯз аст.
Ҳар кучо анҷумани Наврӯз аст,
Тоҷикистон Ватани Наврӯз аст.

ИФТИОХИ БИНОИ НАВИ ТАЪЛИМИИ МАКТАБИ № 14-И ДЕҲАИ УНЧИИ НОҲИЯИ БОБОЧОН ҒАФУРОВ

Рӯзи аввали сафари кории Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумхурии Тоҷикистон, муҳтарем Эмомали Раҳмон ба вилояти Суғд аз мавриди баҳрабардорӣ қарор додани бинои нави таълимии Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 14-и деҳаи Унчиини ноҳияи Бобоҷон Ғафуров оғоз гардид.

Сарвари давлатро дар саҳни бинои

мактаби мазкур хонандагону устодони ин даргоҳи таълимӣ самимона истиқбол гирифтанд. Сипас, дар вазъи мутантан бо бурдани лентай рамзӣ Пешвои миллат ба фаъолияти бинои нави таълимии Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 14 оғоз баҳшиданд.

Сарвари давлат ҳангоми боздид аз синфҳонаҳои мактаб ва шиносӣ бо шароиту имкониятҳои дар он мавҷудбуда

иброз намуданд, ки бинои мактаб дар муҳлати кӯтоҳ, яне 9 моҳ пурра соҳта ва мавриди баҳрабардорӣ қарор дода шудааст. Дар мактаби мазкур ба гайр аз бинои нави тоҷинӣ кӯҳна низ фаъол буда, дар маҷмӯ‘ 1900 хонандагӣ ба таълим фаро гирифта мешаванд. Дар муассисаи таълимии мазкур 130 омӯзгори соҳиби маълумоти олий фаъолият доранд.

Воқеан, бинои нави таълимии Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 14 намои хеле зебо дошта, бо тарҳу услуби меъмории ҳозиразамон бунёд ёфтааст. Бинои мактаб сеошёна буда, он барои 1080 ҷойни нишаст бо назардошти таҳсил дар 2 баст тарҳрезӣ қарда шудааст. Дар бинои асосии мактаби нав утқоҳи кории муаллимон ва 18 синфҳонаи фанӣ, аз ҷумла синфҳонаҳо аз фанҳои астрономия, физика, химия ва информатика, ки бо тамоми лавозимоти таълимии ҳозиразамон мӯҷаҳӯз шудаанд, ҷойгиранд.

Бинои мактаби нав дорои толори варзиши барҳаво низ мебошад, ки он барои бозиҳои волейбол, баскетбол, тенис ва футболи хурд пешбинӣ шудааст. Барои тамошобинон бошад 200 ҷойни нишаст ташкил қарда шудааст. Дар ҳавлии мактаб, инчунин, ду майдонҷаи варзишӣ барои бозиҳои волейбол ва

баскетбол ҷойгир мебошад. Бояд гуфт, ки бинои мактаби нав аз ҷониби ҶДММ Раёсати соҳимонии «Барқарор» дар муддати кӯтоҳ бо ҳарҷи 8,5 миллион сомонӣ бунёд гардидааст.

Пас аз мавриди баҳрабардорӣ қарор додани бинои нави таълимии Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 14, Президенти Ҷумхурии Тоҷикистон муҳтарем Эмомали Раҳмон бо хонандагон омӯзгорон, аҳли ҷамоатчигӣ ва фаъолони ноҳия мулӯқоти самимона наҷом доданд.

Сарвари давлат дар суханронии ҳуд зикр карданд, ки соҳаи маориф дар сиёсати давлат аз бартариятҳои хоса баҳрудор мебошад. Сабаб дар он аст, ки ба воситаи муассисаҳои таълимӣ, аз боғча сар карда, то мактаби миёнаю донишгоҳу донишкада моянали соҳибмâрифатро ба воя мерасонем, ки дар оянда мутахassisи касбӣ шуда, саҳмашонро барои пешрафти кишварамон гузоранд.

Дар воҳӯрӣ ҳамчунин, хонандагон ва сокинон низ ба сухан баромада, миннатдорин ҳешро ба Сарвари давлат барои бунёди ин мактаби наву замонавӣ ва умуман корҳои бузурги ободонию созандагӣ дар ҷумҳурӣ баён намуданд.

Prezident.tj

НАВРӯЗ ҶАШНИ ТАЪРИХИСТ

Наврӯзи Аҷам чун ҷашни оғози баҳор ва ҳамчун соли нави мардуми форсу тоҷик мебошад. Наврӯз дар луғатҳо ба маънои рӯзи нав ба тоза, рӯзи нахустин, аввали рӯзҳои сол, яъне, рӯзе, ки соли нав аз он оғоз мегардад омадааст. Дар ин мавриди Абӯрайҳони Берунӣ дар китobi машҳури худ «Осор-ул-боқия» аз забони Алии бинни Яҳҷӯ навишистааст, ки «Рӯзи Наврӯз ягона рӯзест, ки тайирипазир аст» ва дар kitobasi «Ал-тафҳим» мениgorad, ки «нахустин рӯз аст аз Фарвардинномоҳ ва аз ин ҷиҳат рӯзи нав карданд, зоро ки нишонии соли нав аст».

Бояд гуфт ки манша ва замони пайдоиши Наврӯз, ба дурустӣ маълум нест. Аммо ин ҷашни таърихи зиёда аз сеҳазорсола дорад ва кӯҳантарин онии миллӣ дар ҷаҳон ба шумор меравад. Дар баязее аз матнҳои кӯҳан, аз ҷумла «Шоҳнома»-и Ҳаким Фирдавсии Ӯзбек, «Таърихи Табарӣ», «Ал-тафҳим», «Осор-ул-боқия»-и Абӯрайҳони Берунӣ ва «Наврӯзнома»-и Умарӣ Ҳайём, шоҳ Ҷамшед ё ин Каюмарс ба унвони поягузори Наврӯз муаррифӣ шудаанд. Падидоварии Наврӯз дар «Шоҳнома», ба ин ҷунуни ривоят шудааст, ки Ҷамшед дар ҳоли гузаштан аз Озарбойҷон дастур дод то дар онҷо барои ўтакте бигузоранд ва ҳудаш бо тоҷи заррин бар рӯи таҳт бинишast. Бо расидани нури ҳурӯшид ба тоҷи заррини ўт, ҷаҳон нӯронӣ шуд ва мардум шодмонӣ карданд ва он рӯзро Наврӯз номиданд.

Мусаллам аст, ки замонаи пайдоиши Наврӯз марбут ба кори дехқонӣ аст. Бо фаро расидани фасли баҳор дехқон бо умеди он, ки соли бобарор ва пурфайз бошад, ба қишу кор оғоз мекунад. Албатта, ҷунуни рӯз, ки онро рӯзи умеди орзуҳо гуфтан мумкин аст, нишотовар ва сазовор ба ҷашни гирифтan аст.

Тибқи маълумоти Абӯрайҳони Берунӣ ва Абӯлҳайи Гардезӣ шоҳони сосонӣ Наврӯзро дар аввали 30 рӯз ва баъдҳо 6 рӯз ҷашни гирифтand. Ҳар як рӯз ба таври ба ҳуд ҳос ҷашни гириfta мешуд. Дар байни ин рӯзҳо рӯзи шашум махсусияти хосеро дошт, бинобар ин, ба ҳуд номи «Наврӯзи Бузург»-ро гириfta буд.

Муҳимтарин ҳусусияти Наврӯz оро-

стани ҳони наврӯзӣ аст. Ҳони наврӯзӣ дар аввал аз «ҳафт шин» иборат буд. Баъдҳо бо омадани арабҳо ба сарзимини Осиёи Миёнау Эрон ба ин ҳон «ҳафт син» низ иловава шуд. Иловава шудани «ҳафт син» дар ҳони наврӯзӣ бо хости арабҳо буд. Чун онҳо дар аввал муқобили ҷашни Наврӯз буданд, бо сабаби ба мақсадашон муваффақ нашудан ҷунуни тағйиротро ҷорӣ намуданд. Албатта, онҳо меҳостонд, ки дар рӯйи ҳони наврӯзӣ бо гузаштани «ҳафт син» «ҳафт шин»-ро аз байн бибарад. Аммо ҷунонки диди мешавад, ба ин мақсад низ муваффақ нашуданд. Ҳарчанд «ҳафт син» (сирко, сабза, сумоқ, санҷит, сир, себ, сипанд, дар баязее мавридиҳо бар ӣавази сумоқ ва сипанд сабза, суманак ё самбӯса) дар ҳони наврӯзии тоҷикону форсӣ қабул шуд, «ҳафт шин» (шакар, шамъ, шарбат, шароб, ширинӣ, шир, шона) низ аз байн нарафт. Ҳоло дар баязее маҳалҳо «ҳафт мим»-ро низ ба ҳони наврӯзӣ иловава намудаанд, ки аз манту, моҳӣ, мурғ, мушк, марворид, мөш ва ҷанд нёъмате, ки бо ҳарфи мим оғоз мейбанд, иборат аст. Тағйироти арабҳо ва иловава «ҳафт шин»-у «ҳафт мим» ба ҳони наврӯзӣ шукӯҳу шаҳомати дигареро додааст. Боиси ҳурӯшид, ки ҷанд соли охир Наврӯз ба як ҷашни бузурги кули инсонҳо табдил ёф-

тааст. Ин рӯзро дар бисёр кишварҳо ботантана ҷашн мегиранд.

Ёдовар шудан ба мавриди аст, ки бархе аз ҷунин маросими то замони мо ҳам асолати ҳудро ҳифз қардаанд. Масалан, дар баязее манотики Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шаби фарорасии Наврӯз ба ҳонаҳои ҳамдигар ош ё дигар анвои физо таҳвил медиҳанд, ки ҳамин идомаи мантиқии идӣ додани ниёconi мост. Миёни тоҷикон роиҷ аст, ки дар рӯйи ҳони наврӯзӣ бо ҳудосон ҳурдосол аз қалонсолон ҳадаяе ба унвони идӣ мегиранд. Ҳамчунин, маросими ба унвони гашти идона дар аёми наврӯз, ки миёни тоҷикон ҳеле ривоҷ дорад, низ робитае ба суннати кӯҳан Наврӯзии эрониёни бостон дорад.

Дар даврони Шӯравӣ муддате таҷлили Наврӯз манъ гардид ва танҳо бо талоши зиёёни тоҷик дар соли 1969 асолати таърихиву фарҳанги Наврӯз дубора дар ҳудро ҳифз қардаанд. Иштироки баргузории Наврӯзӣ ба ҳонаҳои ҳамдигар ош ё дигар анвои физо таҳвил медиҳанд, ки ҳамин идомаи мантиқии идӣ додани ниёconi мост. Миёни тоҷикон роиҷ аст, ки дар ҳудосон ҳурдосол аз қалонсолон ҳадаяе ба унвони идӣ мегиранд. Ҳамчунин, маросими ба ҳонаҳои ҳамдигар ош ё дигар анвои физо таҳвил медиҳанд, ки ҳамин ҳавзаву минтақа дубора ҳифз қарда шавад. То қунун «Наврӯзи Суғд», «Наврӯзи Ҳатлон», «Наврӯзи Данғара», «Наврӯзи Рашт», «Наврӯзи Ҳисор» баргузор шудааст, ки ҳамон падидоҳои наврӯзи ҳадимаи мардумони сарзамини имрӯзӣ Тоҷикистонро ба хотир меоварад.

таппарасту донишманди миллати мо, мисли устодон Садриддини Айнӣ, Бобоҷони Ғафуров, Мирзо Турсынзода баҳрои эҳёи он кӯшишҳои зиёд намуданд.

Марҳилаи навини таҳаввулоти шиноти Наврӯз ва эҳёи суннату оинҳои он ба даврони соҳибистиколии Тоҷикистон пайванди мустаҳкам дорад. Аз файзи истиқполияти давлатии кишвари Тоҷикистон Наврӯз дубора дар сарҳати ҷашнҳои миллӣ тоҷикон қарор гирифта, шуқӯҳи он боло рафт. Муурӯз ба қаламрави таърихи тоҷикон ошкор месозад, ки ҳадди тоҷикон бештарӣ айём ҷашни наврӯзро дар берун аз макону мансил ва ҳатто шаҳрҳо дар ҷойҳо виже таҷпил менамуданд, ки он ба ҳамон маросими сездаҳбадари маъруф дар Эрон қаробат дорад. Имрӯз бо иояти Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ-Пешвои миллат, муҳттарем Эмомали Раҳмон ин суннати пешиниён дубора бо сурате ҷадид эҳё шуда истодааст ва ҳамагӣ ҷанд сол қабл нахустин бор дар шаҳри Ҳуҷанд маконе бо номи «Наврӯзгоҳ» барпо шуд, ки куллияи маросими наврӯзӣ ба истилоҳ авом он ҷо бо ҷолибтарин сурат ҷараён мегиранд. Пас аз як соли он ҳамин ҷунуни Наврӯзгоҳ дар яке аз навоҳои қадимтарини кишвар, шаҳраки Данғара бо номи «Хуррамшაҳр» бунёд гардид ва дар маркази Тоҷикистон бошӯҳӯтарин наврӯзгоҳ эҷод шуд.

Аз сӯи дигар, ба хотирни эҳёи унсурҳои наврӯзии ҳоси ҳар манотики Тоҷикистон бо дастури Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳттарем Эмомали Раҳмон тӯли ҷанд сол аст, ки таҷслили Наврӯз дар шаҳру ҳавоҳие ҷудогона таҷсил мешавад, то суннати ба оинаҳои ҳадимаи Наврӯзи ҳамон ҳавзаву минтақа дубора ҳифз қарда шавад. То қунун «Наврӯзи Суғд», «Наврӯзи Ҳатлон», «Наврӯзи Данғара», «Наврӯзи Рашт», «Наврӯзи Ҳисор» баргузор шудааст, ки ҳамон падидоҳои наврӯзи ҳадимаи мардумони сарзамини имрӯзӣ Тоҷикистонро ба хотир меоварад.

М.МИРОВАТОВ,
раиси кумитаи иттилоғи касабаи
маориф ва илми вилояти Суғд,
А.ШАРИФОВ, мутахassisи
кумитаи вилояти

ВАХШ

Чорабинихо Наврӯз дар 64 муассисаи таълимӣ гузаронида шуд. Чашнҳои наврӯз дар муассисаҳои 1, 3, 7, 8, 20, 22, 23, 56 ва литсей бо шукуху шаҳомати хос ҷаҳон гирифта шуд.

Дар муассисаи №8 бахшида ба Наврӯз озмуни «Ороиши ҳони наврӯз» ва чорабинихо варзишӣ, аз қабили бандкашӣ, гӯштингирӣ, волейбол ташкил карда шуд. Дар литсейи ноҳия бахшида ба Наврӯз Аҷам озмуни «Малиқаи Наврӯз» баргузор гардид. Дар озмун аз муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умуми 10 нафар гулдухтарон байни худ сабқат намуда, ҳунари қадбонӣ, суханварӣ, ҳозирҷавобири нишон дода, намоши сару либосҳои миллиро ба роҳ монданд. Дар муассисаи №56 низ бахшида ба Соли ҷавонони Наврӯз Аҷам чорабинихо варзишӣ, аз қабили тенениси рӯи миз, шашка, шоҳмот ва футбол баргузор гардид. Дар ин чорабинӣ 20 даста аз муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ байни худ сабқат намуданд. Ҳам-

да шуда, голибон аз тарафи кумитаи иттифоқи қасабаи мориф қадрдорӣ карда шуданд. Инчунин, ба омӯзгорони сабқадор ва бемор ба маблағи 1200 сомонӣ қумаки яқвақтаина расонида шуд. Чорабинихо гузаронида шуда тавассути «Телевизиони Ҳатлон» намоиш дода шуданд.

ЁВОН

Кумитаи иттифоқи қасабаи маорifi ноҳияи Ёвон дар якчоягӣ бо шӯбайи маорifi ноҳия бахшида ба Наврӯзи байнамилӣ як зумра чорабинихо фарҳангии тарбиявӣ ва варзиширо доир намуд.

Аз ҷумла, байни дуҳтарони муассисаҳои таълимӣ мусобиқаи варзишии волейбол гузаронида шуд, ки ҷои аввалро ҳонандагони МТМУ №27 соҳиб гаштанд. Озмуни «Малиқаи наврӯз» байни ҳонандагони муассисаҳои таълимии ноҳия гузаронида шуд, ки дар ин озмун ҳонандагони муассисаҳои таълимии №1, 4, 16, 11, 21, 53, 12, 13, 19, 22, 27, 29, 31, 33, 35, 46,

ҚУЛОБ

Бахшида ба Наврӯз дар муассисаҳои таълимии шаҳр як қатор чорабинихо баргузор гардид. Аз ҷумла, дар толори мактаби № 1 озмуни «Беҳтарин шеъру таронаҳои Наврӯз» гузаронида шуд, ки дар ин озмун шоир Лутфи Ҳомӯш ва раиси сабқадорони ҷангу меҳнат Асадулло Қурбонов иштирок намуда, ба беҳтарин шеъру тарона баҳои сазовор доданд. Дар мактаби №4 озмуни «Рассоми ҷавон», дар мактаби №5 озмуни «Оипаи солим – ҷомеаи солим», дар мактаби №2 мусобиқаи шоҳмот байни ҳонандагони таълимгоҳҳои шаҳру дехот гузаронида шуд. Голибон муйайян карда шуда, аз ҷониби кумитаи иттифоқи қасаба Сипоснома, Ифтихорнома ва дигар түхфаҳо тақдим карда шуд. Инчунин, ба сабқадорони меҳнат ва фаъолон низ түхфаҳо дода шуд.

ҚЎРҒОНТЕППА

Бахшида ба иди баҳор дар байни му-

шуд, бисёр хотирмон буд.

Дар Гимназияи давлатӣ дар байни ҳонандагони синфҳои 5-11 озмуни ноҳиявии «Математикони ҷавон» гузаронида шуд, ки дар он 182 нафар ҳонанда ширкат варзишӣ.

Бахшида ба ҷаҳони Наврӯзи байнамилӣ дар байни муассисаҳои таълимӣ озмуни «Мактаби беҳтарин», «Директори беҳтарин», «Муаллими беҳтарин» ва «Кабинети беҳтарин» эълон шуда буд, ки 18.03.2017 ҷамъбаст гардида, мактаби №37 ҳамчун мактаби беҳтарин, Ҳайдарова Муҳабат-директори мактаби №37 ҳамчун директори беҳтарин ва Раҷабов Маҳмасаид-муаллими фанни таърихи №46 ҳамчун муаллими беҳтарин дониста шуд.

Дар ҳамкорӣ бо роҳбарони муассисаҳои таълимӣ ва томактабио беруназмактабӣ дар доираи корҳои қабудизоркунӣ ва ободонӣ 232 бех гулу гулбутта, 75 бех дарахти ороиши арҷа, 152 бех дарахти сояфқан, 194 бех дарахти мевадиҳонда себ, олу, шафттолу, зардолу ва ғайра шинонида шуда, зиёда аз 1400 м² ҷую обгузарҳо тоза карда шуданд.

ТАНТАНАҲОИ НАВРӮЗӢ ДАР ҲАТЛОН

ҷунин, 20 нафар сабқадорон ва фаъолони соҳаи маорifi ба маблағи се ҳазор сомонӣ бо түхфаҳои хотирӣ қадр кард шуданд.

ВОСЕЙ

Дар байни ҳонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ мусобиқаҳои варзишӣ аз рӯи намудҳои шоҳмот, футбол ва волейбол доир карда шуд. Дар доираи омодагиҳо ба ҷаҳони Наврӯз муассисаҳо бо шиору овезаҳо ҷиҳозонида шуда, то оғози ҷаҳон корҳои ободонӣ ба роҳ монда шуд.

Дар доираи ҷаҳон дар муассисаҳо 45 викторинаҳои адабӣ, озмуни «Малиқаи Наврӯз», «Ҳафт син»-у «Ҳафт шин», «Қадбони беҳтарин», «Таронаи Наврӯз» доир карда шуд. Ҳонандагони муассисаҳои таълимӣ дар озмуни минтақаӣ ва вилояти «Малиқаи Наврӯз» мақоми ифтихориро ишғол намуданд. Дар баргузории ин чорабинихо, ҳавасмандгардонии иштирокчиёни озмуни, фаъолони иттифоқи қасаба, сабқадорони соҳаи маорifi соҳаи маорifi саҳми иттифоқи қасаба калон мебошад.

ДАНГАРА

Дар моҳи март бахшида ба Рӯзи Модар ва иди байнамилӣ Наврӯз чорабinихo фарҳангии варзишӣ байни омӯзгорони ноҳия, аз қабили «Аллаи модар», «Бони Данғара» «Суруди наврӯз» ва мусобиқаи варзишии волейбол гузарони-

47, 49, 52, 56, 62 ва 75 фаъолона ширкат варзида, ба озмуни ноҳиявӣ роҳҳат гирифтанд.

Рӯзи 21 марта соли 2017 дар варзишгоҳи МТМУ №16 Фестивали наврӯзӣ бахшида ба соли 2017 Соли ҷавонон бо бозиҳои миллӣ ва варзишии бандкашӣ, волейболу давидан ба масофаи 100 метр, гӯштин баргузор гардид. Инчунин, 11 нафар аъзоёни иттифоқи қасаба ба маблағи 2200 сомонӣ ҳавасманд гардонида шудаанд.

ТАЧЛИЛИ НАВРӮЗ ДАР ДДК

Дар Дошишгоҳи давлатии Қўргонтиппа ба номи Н.Хусрав бо ибтикори кумитаи муттаҳидаи иттифоқи қасаба бахшида ба иди Наврӯз як силсила чорabinikhо баргузор гардид. Аз ҷумла, мусобиқаи варзишӣ байни кормандони факултетҳои дошишгоҳ оид ба волейбол ва спартакидаи дошишҷӯён доир шуд, ки голибон бо диплом ва мукофотҳои хотирӣ қадрдорӣ шуданд.

Дар рӯзи таҷлили иди Наврӯз озмуни «Малиқаи Наврӯз» гузаронида шуд. Голибон барои қироати шеър ва таронаи беҳтарин, либоси миллӣ ва арӯси наврӯзӣ аз ҷониби раёсати дошишгоҳ ва КМИК бо мукофотҳои хотирӣ ҳавасманд шуданд. Ҳамчунин, дошишгоҳ ба голиби озмуни ҷумҳурӣ «Арӯси наврӯзӣ» С.Самадова ва роҳнамои ў. Ҳ. Якубова ба маблағи 500 сомонӣ ба ҳар нафар дар рӯзи таҷланҳои наврӯзӣ мукофотпӯлӣ супорид.

Дар дошишгоҳ озмуни «Ҳони наврӯзӣ» гузаронида шуд. Факултетҳои голиб бо пешниҳоди КМИК аз ҷониби раёсат бо таҳтai elektronӣ, kompyuter va printer қадрдорӣ шуданд. Дар камъомади таҷlanavӣ, инчунин, 21 нафар кормандон, фаъолони иттифоқи қасаба ва дошишҷӯён дошишгоҳ барои natichaҳои baland ва ištirok-i fayol dar chorabinikhо Chamъiyati bo Iftixornoma va mukofotҳоi хотирavии KMIK va raёsat doшишgoҳ sarfaroz гарdonida shudand.

Дар рӯзи таҷлили ҷаҳони Наврӯз дар дошишгоҳ мусобиқаҳои варзишӣ, аз рӯи намудҳои гӯштни милли, vaznbandorӣ ва bандkaشӣ гузaroniда shud. Inchunin, bo peshniҳodi KMIK ba 40 naфar doшишҷӯён яtimi noҳiaи Ҷaloliiddini Balxӣ chun anъana tuҳfaҳоi nавrӯzӣ ba mikdori 300 xaltau nавrӯzӣ, 300 bastai giganeyi ba mablaғi 9000 sомонӣ kumak rasonid.

М. ШАРИПОВ

ассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии шаҳр озмун, мусобиқаҳои варзишӣ, шabi savolу ҷавob (viktariнаҳo) ва konferensiyaҳo iilmӣ-farhangӣ гузaroniда shud.

Дар озмуни «Малиқаи наврӯзӣ» ҳонандай литсейи «Ориёно» соҳиби ҷойи якум гардида, дар маҷmӯъ, ба ҳаммаи iшtirokchon диплом ва түхфаҳои хотирӣ sупорida shud. Inchunin, az 1 mart to 17 mart bakhshiда ба Soli ҷavonon dar baini oмӯzgoroni ҷavonon muassisaҳoи taҳsiloti miёnaи umumii shahr ozmuni «Bonu-2017» doir gardidi. Dar muassisaҳoи shahr ozmuni «Ҳафт син»-u «Ҳафт шин» va «Қадboni beҳtarin» tashkil karda shud. Shabi savolу ҷavob, ki az tаъrihi pайдоish va ҷašnigiri Nавrӯz shahdat medod, tashkil va guzaroniда shud. 17.03.2017 dar tamommi muassisaҳoи taҳsiloti tomatkabiat va 18.03.2017 boшad, dar tamommi muassisaҳoи taҳsiloti miёnaи umumii shahr idи Nавrӯz ҷaҳon гiриfta shud.

ТЕМУРМАЛИК

10 марта дар муассисаи таҳsiloti miёnaи umumii №2 дар baini ҳonandagoni sinfҳoи 5-11 ozmuни noҳiavӣ az fanни «Taъrihi halқi točik» bakhshiда ба ҷaҳon Nавrӯzi bainamillai гузaroniда shud, ki dar on 164 naфar ҳonanda az muassisaҳoи taъlimii noҳia ширкат varzidand. Dar chamъasti ozmuni golibon bo Iftixornoma va mukofotҳoи tаҳsiloti miёnaи umumii shahr idи Nавrӯz ҷaҳon shud.

Inchunin, bakhshiда ба ҷaҳon Nавrӯzi bainamillai дар baini maktabbagaon va omӯzgoroni muassisaҳoи varzishi voleibol, basketbol, tennis rӯi mis, futbol va varzishi sabuk guzaroniда shud. Rӯzi 17 mart dar muassisaҳoи taҳsiloti miёnaи umumii №1 bo ištirok-i ҳonandagoni muassisaҳoи taъlimii noҳia ozmuni «Шоҳmotbozon va shashkabozon» doir shud. Dar ozmuni 74 naфar ҳonanda ширкат varzida, golibon bo Iftixornoma va dигар mukofotҳo қadр karda shudaанд.

Ozmuни «Rovии beҳtarin», ki dar yakator muassisaҳoи taъlimii guzaroniда

ХОВАЛИНГ

Дар муассисаҳои таълимӣ мусобиқаҳои варзишӣ, аз қабили гӯшtingirӣ, bандkaшӣ, shaškabozӣ, давидан ба masoфаҳои gunogun гузaroniда shud. Golibon bo tuҳfaҳoи хотirӣ sarfaroz гарdonida shud. Dar ҳamamai muassisaҳo шabҳoи savolu ҷavob dar mazvui «Nавrӯzi aham-chashni kuchanbunēd» va dar soatxoi tarbiyavӣ dar mazvui «Nавrӯzi bainamillai» suhabatxo гузaroniда shud. Dar baini ҳonandagoni ozmuни «Gulbasmi nавrӯz», «Maliqai nавrӯz» va inshoи beҳtarin dar mazvui «Nавrӯz ҷaҳoni shud» гузaroniда shud. Dar baini ҳonandagonon bakhshiда ба ҷaҳon Nавrӯz az fanни tаъrihi halқi točik shud, ki ҳonanda sinfi 10-i muassisaҳoи taҳsiloti miёnaи umumii №4 Firӯz Shamolov golib donista shud, 17 mart dar olimpiadaи chumkuriyavӣ ištirok-i namuda, bo medali tipllo sarfaroz гарdonida shud.

Kumitaи ittiфoқi қasabaи maорif дар ин давра ба du naфar omӯzgori сobiқador kumaki moliajvӣ rasonid. Inchunin, barii tashkil namudani ozmuни «Maliqai Nавrӯz» dar baini muallimaҳoи muassisaҳoи taҳsiloti №1, №5 va №6 1000 sомонӣ pardox namud.

ХУРОСОН

Vobasta ба ҷaҳon Nавrӯz omӯzgoroni ҳonandagoni noҳia 326 dona niҳoli arҷa, 150 dona niҳoli tut, 350 beh niҳoli mevadiҳonda, 560 dona darahtonи gunogun va 1240 adad gulu gulbuttaҳo шinoнданд.

Dar muassisaҳoи taъlimii noҳia shabҳoи savolu ҷavob, viktariнаҳo dar mazvui «Nавrӯzi aham - ҷaҳon kuchanbunēd», soatxoi tarbiyavӣ dar mazvui «Nавrӯz boyad mutaҳsidsos boшad» va musobiқaҳo milili гушtingirӣ, bандkaшӣ, давидан, sangbandorӣ, шoҳmot va tenesi rӯi mis guzaroniда shud.

Kumitaи ittiфoқi қasabaи maорif noҳia ba oilaҳoи niёsmānd, yatimoni kul, sobiқadoroni ҷanгу mehnat, omӯzgoroni sobiқador ba mablaғi 520 sомонӣ tuҳfaҳoи Nавrӯz va mavodҳoи fizoy kumak rasonid.

ШАМСИДДИН ШОҲИН

Bakhshiда ба Nавrӯz dar baini ҳonandagoni muassisaҳoи taъlimii noҳia ozmuни varzishi шashkabozӣ guzaroniда shud, ki dar on 16 naфar ҳonanda ширкат namud. Dar in chorabinӣ ba ҳonandagoni muassisaҳoи taъlimii noҳia ozmuни «Inshoи beҳtarin» va «Rasmi beҳtarin» doir kar da shud.

АЗ ИДОРАИ НАШРИЯ: Sаҳifaи mazkur az rӯiи xisboti peşniҳodnamudaи rasoni kumitaҳoи ittiфoқi қasabaи maорifи shahr noҳiaҳo tаҳsiloti shudaast.

Дар айёми ҷаҳони Наврӯз дар саросари чумхурӣ барои пазироии соли нави суннатӣ маҳфили матрakaҳо барро мекунанд. Яке аз унсурҳои ҷаҳони Наврӯз оростани сӯфраи «Ҳафт шин» ё «Ҳафт син» мебошад, ки дар бисёр базмгоҳҳо барои намоиш гузашта мешавад. Дар сӯфраи «Ҳафт син» бâъзан сабзӣ (зардак), сок (нӯшоба) ва монанди инҳо, дар хони «ҳафт шин» шакароб, шоколад ва он ҷизҳе мегузаштанд, ки ба ҳеч анъана рост намеомад. Бинобар ин, моҳстем, ки ба воқеяти сӯфраи идонаи «Ҳафт син» ва таъриху рамзҳои он равшани андозем.

Оростани хони наврӯзи «Ҳафт син» аз суннати бостонии эронӣ аст. Ба хони «Ҳафт син» 7 ашёи бо ҳарфи арабии «син» шурӯъшаванда гузашта мешавад, ки инҳо сабза, сир, себ, суманак, санҷид, сипанд ва сирко мебошанд. Бâъзехо сумоқро низ ба он илова мекунанд.

Тибқи ақидаҳои олимон, ба хони «Ҳафт шин» 7 неъмате гузашта мешудаанд, ки номи онҳо бо ҳарфи арабии «шин» оғоз мегарданд. Инҳо шир, шакар, шамъ, шароб, шарбат, шамшод ва шаҳд буданд. Бâъзехо «шоя»-ро ба он илова мекунанд.

Донишмандону фарҳангшиносон кӯшиш кардаанд, ки рамзи ҳар яке аз ин ашё ва неъматҳои табиатро шарҳ диханд ва чӣ алоқа доштани онҳоро ба мардум маънидод кунанд. Масалан, шир рамзи сапедии ҳаёт, рамзи покӣ, сулҳу осоиш, сабзайифодагари хуррамию сарсабзии табиат, себу санҷиду сир - физоҳои солим ва ҳоқаҳо буданд.

Мувоғиҳи ривоятҳо, ки дар аксари сұхбатҳои оид ба сӯфраи «Ҳафт син» гуфта мешаванд, гүё қабл аз зуҳури дини Ислом дар айёми Наврӯз ниҳодани сӯфраи «Ҳафт шин» маъмул будааст ва пас аз ҷорӣ шудани дини Ислом, азбаски шароб дар шариати исломӣ мамнӯй аст, анъана хони «ҳафт шин»-ро ба «Ҳафт син» табдил додаанд.

Бояд гуфт, ки ин яке ривояти ғалат мебошад. Чунки роҷеъ ба сӯфраи «Ҳафт шин» ва ё «Ҳафт син» дар ягон сарчашмай таъриҳӣ маълумоти дақиқӣ ва событкунанда вуҷуд надорад. Қитъаи зерин, ки бâъзе муаллифон ҳамчун далел меоранд, қадимӣ набуда, ба шоирони асри XX мутааллиқ аст.

**Ҷаҳони Наврӯз аз
замони Каён,
Мениҳоданд мардуми**

Эрон.

**Шаҳду ширу шаробу
шаккари ноб,
Шамъу шамшоду шоя
андар хон.**

Аз тарафи дигар, калимаҳои «шамъ», «шароб» ва «шарбат» ҳар се арабӣ мебошанд ва то тасаллuti арабҳо ин калимаҳо дар байни эронӣ роҷӣ набуданд. Эрониён шаробро «май» ва «бода» меномиданд, шамъро «ҷароғ» мегуфтанд. Ҳатто ҳарфи «шин» ҳам арабӣ аст.

Таъбири «Ҳафт син» пас аз кучо сарчашма мегирад? Ин расм дар оғоз тақрибан чунин буда, ки дар ҳафт табақ ҳӯриши ашёи рамзӣ гирифта, дар сӯфраи наврӯзӣ мегузаштанд. Шумораи «ҳафт» дар фарҳанги мардумони эронитабор мӯқаддас ва серистеъмол аст. Доир ба пайдоиши он ривоятҳои гуногун мавҷуданд, аммо андешаи ҳақиқат наздиқтар дар мавриди «Ҳафт син» ин аст, ки адади ҳафт аз ҷамъи Ахура Маздо ва шаш амшоспандон-эзандон ё фариштаҳои соҳиб-маҳоми пантеони зардушӣ ба вуҷуд омадааст. Маҳз дар айёми Наврӯз барои ин ҳафт

7 СИН ВА

нафар дар ҳафт табақ ғизову

ашёи рамзӣ гирифта, дар сӯфра мегузаштанд. Масалан, дар як табақча тухми мурғ мегузаштанд, ки рамзи оғарниши буда, намоди Ахура Маздо ба шумор мерафт. Дар косае шир мегирифтанд ва он ҳамчун ифодакундай покманишӣ ва бегуноҳӣ марбут ба эзди Баҳман буд. Табақи сабзаро ба хотири эзди Ҳурдигӯшишт, ки нигаҳбони гиёҳу марғзорон буд, мениҳоданд. Ҷо худ барои Шаҳривар, ки эзди нигаҳбону ҳомии маъдану фузулот буд, дар табақе ҷанди сиккай нуқрагин мегузаштанд. Испандро мениҳоданд аз Спандармад (Исфанд) мешумурданд ва гайра.

Эрониён табақро «синӣ» меноманд, ки муарраби «чинӣ» аст, яъне лаъпие, ки аз Ҷин оварданд, ё ба тарзи чинӣ соҳта шудааст. Ба гумони ағлаб, таъбири «Ҳафт син» бояд аз ҳамин ҳафт синӣ, яъне ҳафт табақ гирифта шуда бошад. Ибораи «Ҳафт шин» ва гузаштани неъматҳо бо ҳарфи «ш» бâъздар дар пайравии «Ҳафт син» ба вуҷуд омадааст.

Дар Эрони қадим сӯфраҳои наврӯзӣ ва ҳадяҳои рамзӣ аз ашёву неъматҳои гуногун иборат будаанд. Чуноне ки Умарӣ Ҳайём тасвир мекунад, ба назди шоҳони Сосонӣ нахуст мӯбади мӯбадон бо тӯҳфаҳои рамзон даромада, ўро бо фарорасии соли нав муборакбод мегуфтааст. Ҷо дар «Наврӯзнома» овардааст, ки: «Ойини мулукӣ Аҷам аз ғоҳи Кайхусрав то ба рӯзгори Яздигурди Шаҳрӣ, ки оҳирин мулукӣ Аҷам буд, чунон будааст, ки рӯзи Наврӯз нахуст қас аз мардумони бегона мӯбади мӯбадон пеши малик омадӣ бо ҷоми зарини пурмай ва ангуштӣ ва дира муниши сабзи руста (ҷави сабзи тозаруста) ва шамшere ва тири камон ва давоту қалам ва аспе ва бозе ва ғуломе ҳурӯй ва ситошӣ намудиши ниёиш қардӣ ўро ба забони порсӣ ба иборати эшон. Чун мӯбади мӯбадон аз оғарин бипардоxtӣ, пас бузургони давлат даромадандӣ ва хидматҳояш овардандӣ».

Бояд гуфт, ки шумораи ҳафт ҳамчун миқдори муқаррарии ашёи ғизо дар аксари сӯфраи наврӯзӣ мегузаштанд, ки дар ҳафт табақ ҳӯриши ашёи ҷамъи Ахура Маздо ва шаш амшоспандон-эзандон ё фариштаҳои соҳиб-маҳоми пантеони зардушӣ ба вуҷуд омадааст. Маҳз дар айёми Наврӯз барои ин ҳафт

зии тоҷикон аслан таомҳоянд, ки аз ғалладона пухта мешаванд. Дар ноҳияи Ҳисор аз гандуми кӯфта, нахӯд, лӯbiё ва бâъзе гиёҳҳои хуштаъм, ба монанди райҳон, пудина, шулҳа, ҷафарӣ, пиёс ва гайра гандумкуча мепазанд, ки онро дар дигар минтақаҳо далда (Кӯлоб), қашк (Яғnob), боч (Бадаҳшон) ва гуча (дар Панҷакент) меноманд. Ҳӯрокҳои ғаллагӣ рамзи фаровонии соли нав ва ғизои солимро ифода мекунанд.

Дар дехаи Чиптураи ноҳияи Шаҳринави имрӯза дастарҳони ҳафтмева мекарданд. Мардуми он ҳанӯз дар фасли тиромаҳ барои Наврӯз қадуҳои солимро дар ҷойҳои хунук нигоҳ медоштанд. Ҳамин ки сол нав шуд, дегҳоро пур карда, ширкаду мепуҳтанд. Ширкадуро «мевай биҳишт» гуфта, дар иди Соли Нав мегӯрданд.

Ҳамин тавр, ҳулоса кардан мумкин аст, ки дар замонҳои хеле қадим, дар баробари қурбоникуниҳои пешкашҳо ба худоёну фариштагон, эрониёни бостон айёми зиндашавии табиат ва фарорасии баҳор-Наврӯзро ҷаҳон гирифта, тавассути ҷамъҳои орзуви омоли худро ифода мекардаанд, аз эзандон кӯмаку хушбаҳтиро умединвор мешуданд. Дар ибтидо дар ҳафт табақ ҳиҷодани ашё ва ё дар ҳар табақ ҳафт асад ғузаштани неъматҳо расм шуда будааст. Дар асрҳои миёна дар фарҳанги мардуми Эрон таъбири «Ҳафт синӣ», яъне ҳафт табақ пайдо мешавад. Сипас, бâъзехо ба кӯтоҳӣ онро «Ҳафт син» мегуфтаанд ва фикр мекарданд, сабзаву сикка, сирӯ себ, санҷид, ки ба ҳарфи син оғоз мешаванд, «Ҳафт син» номидан беҳтар аст.

Мардуми тоҷик дар ғузашта ранги сафедро ҳамчун рамзи поқиву беолоиши, сулҳу осоиштагӣ, осмони соғ ва қушиши кор шумурда, дар интиҳоби ғизову ашё ва либосу ороиши ҳона ба он афзалият медоданд. Онҳо кӯшиш менамуданд, ки ҳар чи бештар ин ранг дар айёми Наврӯз ба назарҳо расад. Масалан, ҳангоми таҳвиили соглибосҳои сафед ба бар мекарданд. Дар рӯйи сӯфраи наврӯзӣ иловава ба ҳафт мева шакар, шир, ҷурғот ва Ҳӯрокҳои аз ширу биринҷ таҳияшуда мегузаштанд. Аз гӯшти ҷонварон, асосан, мурғ ва моҳиро рӯи дастарҳон мениҳоданд, ки сафедранг ҳастанд. Инчунин, дар сӯфра идона себу сир ва санҷид ҳамҷойир мешуданд, ки дарунашон сафед мебошад.

Мардуми тоҷик дар ғузашта ранги сафедро ҳамчун рамзи поқиву беолоиши, сулҳу осоиштагӣ, осмони соғ ва қушиши кор шумурда, дар интиҳоби ғизову ашё ва либосу ороиши ҳона ба он афзалият медоданд. Онҳо кӯшиш менамуданд, ки ҳар чи бештар ин ранг дар айёми Наврӯз ба назарҳо расад. Масалан, ҳангоми таҳвиили соглибосҳои сафед ба бар мекарданд. Дар рӯйи сӯфраи наврӯзӣ иловава ба ҳафт мева шакар, шир, ҷурғот ва Ҳӯрокҳои аз ширу биринҷ таҳияшуда мегузаштанд. Аз гӯшти ҷонварон, асосан, мурғ ва моҳиро рӯи дастарҳон мениҳоданд, ки сафедранг ҳастанд. Инчунин, дар сӯфра идона себу сир ва санҷид ҳамҷойир мешуданд, ки дарунашон сафед мебошад.

Дар байни мардуми тоҷик аз замонҳои қадим дар айёми Наврӯз қушодани дастарҳони «ҳафт мева», таҳияи Ҳӯрокҳои ширӣ, маҳсулоти сафедранг ва таоми баҳорӣ - гандумкуча маъмул будааст ва ҳоло ҳам ин анъана идома дорад.

**Алихон ХИДИРОВ,
корманди шӯъбаи
маорифи н. Фарҳор**

ҶАМЪБАСТИ ДУ ОЗМУН

Бо ташабbusi Вазорати маорif ва ilmi Ҷумҳурии Тоҷикистон 16 марта соли ҷорӣ ба ҷаҳони байналмилалии Наврӯз дар асоси «Нақшай ҷорабиниҳо оид ба омодагӣ ва баргузории ҷаҳони Наврӯзи байналмилалий дар шаҳри Турисунзода (21-22 марта соли 2017)» (супориши Ҳукumatи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 01.12.2016, №16/317(26) ва фармоши вазiri маорif ва ilmi Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 08.12.2016, №4809) дар Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С.Осими дарвзи ҷумҳuriyati oziuni «Беҳтарин шеър ва ҳикояи наврӯzӣ» ва «Фестивали донишҷӯёни навовар ва ихтироъкори муассисаҳои таҳсилoti олии қасбӣ» доир гардид.

Озмуни «Фестивали донишҷӯёни навовар ва ихтироъкори муассисаҳои таҳсилoti олии қасбӣ» аз рӯйи ҷорӣ самт-техника ва технология, информатика, тиббу биология ва иқтисодӣ ҷараён ёфт. Дар озмун аз 39 муассисаи таҳсилoti олии қасбӣ донишҷӯёни 11 муассисаи таҳсилoti олии қасбӣ бо 23 lohiha ширкат варзишand.

Муовини вазiri маорif ва ilmi ҷумҳurii Bозorali Odi-nazoda ibroz došt, kи boyad muassisaҳoai tаҳsилoti oлии қасbӣ behestar ba mawzūyҳoae aҳamiat dixhānd, kи amališavonii onҳo dar istehxoslot imkonpazir bošad.

Ҳамчunin, ozmuni «Beҳtarin shеъr va ҳikoyaи navrӯzӣ» ҷamъbast garidid. Dar ozmuni mazkur 17 shеъr va 14 ҳikoyaи navrӯzӣ donishҷӯyēn (taҳti roxbari raissi ҳakamoni Shoiri xalqii Toҷikiстон Gulnazar Keldi va namoyandai shubbaи tаҳsилoti ilmi Ittifoқi nависандagон) mавриди taklili barasī қарор giriftand.

Golibon bo mukhofotҳoai tаҳsiscnamudaи kumitaи tadorukot қadrdoni shudan.

НАХУСТИН РӮЗ АСТ АЗ ФАРВАРДИНМОҲ

«Наврӯз» аз вожаҳои «нав» ва «рӯз» таркиб ёфтааст, ки агар аз он ибора созем, «рӯзи нав» мешавад. Дар ривоят омада, ки ниёғони мо чун субҳ медамид ва рӯзи нав оғоз мешуд, ҳамдигарро ба оғӯш гирифта, рӯзи навро шукргузорӣ карда, аз гузашти як рӯзи умри хеш таассуф меҳӯрдаанд. Онҳое, ки ба маъни зиндагӣ мерасанд, ҳар як рӯзи умро наву ифодагари орзу ҷаваҳо мепиндоранд.

Мувофиқи маълумоти муҳаққиқи эронӣ Ризо Шаъбонӣ дар китоби «Одоб ва русуми Наврӯз» аз Абӯрайхони Берунӣ ҳикоят мекунад, ки: «Наврӯз чист? Нахустин рӯз аст аз Фарвардинмоҳ ва зин чиҳат «Рӯзи нав» ном карданд, зоро ки пешонии Соли Нав аст, он чи аз паси ӯст ва аз ин панҷ рӯз ҳама ҷашнҳост... Дар рӯзи шашуми ин моҳ Наврӯзи бузург аст, ки наzdӣ эрониён иди бузурге аст ва гӯянд, ки Ҳудованд дар ин рӯз аз оғариниши ҷаҳон осуда шуд, зоро ин рӯз оҳирӣ рӯзҳои шашгона аст ва дар ин рӯз Ҳудованд Муштариро биофарид ва фарҳундатарин соатҳои он рӯз соъботи (соатҳои) Муштарӣ аст».

Ҳаким Умари Хайёми Нишопурӣ дар рисолаи «Наврӯзнома» менингорад: «Аммо сабаби ном ниҳодани Наврӯз он будааст, ки Офтобро ду давр бувад. Яке он ки дар сесаду шашто панҷ шабонарӯзу рубъе аз шабонарӯз ба аввали дақиқаи Ҳамал боз ояд, ба ҳамон вақту рӯз, ки рафта

буд, бадон дақиқа натавонад омадан, чӣ ҳар сол аз муддат ҳаме кам шавад.

Ва чун Ҷамshed он рӯзо дарёфт, «Наврӯз» ном ниҳод ва ҷашн ойин овард ва пас аз он подшоҳон ва дигар мардумон ба ўиқтидо кардан...

Пас, дар ин рӯзе, ки ёд кардем, ҷашне соҳт ва Наврӯзаш ном ниҳод ва мардумонро фармуд, ки ҳар сол аз ҷаҳониши ҷаҳон шавад, он рӯз ҷашн кунанд ва он рӯзи нав доанд, то он гоҳ ки давр бузург бошад, ки Наврӯз ҳақиқат бувад».

Дар «Фарҳанги забони тоҷӣ» дар бораи Наврӯз ҷунин маълумот дода шудааст: «Наврӯз- рӯзи аввали соли шамсӣ, ки ба 21 март барobar меояд ва ин рӯз иди соли нав аст.

«Ва чун бозори оҳирини

сол бошад, бист рӯз бозор кунанд ва бисту як рӯз Наврӯз кунанд ва онро Наврӯзи қишоварзон гӯянд».

Калимаи «Наврӯз» дар забони паҳлавӣ «нук руч» ё «нуг рӯз» будааст, ки ба ифодагари суннати қадимӣ буданаш далолат мекунад. Дар забони арабӣ ин вожа ба ду навъ истеъмол мешавад, яъне дар шакли форсии «Наврӯз» ва дар шакли арабӣ «Найрӯз».

Наврӯз дар истилоҳ ба маъни Иди сари сол ва ё ҷашнвораи Соли Нави мардуми ориёитабор истифода мешавад, ки он аз замонҳои қадим то ба имрӯз барои мардуми тоҷик ва форсизабон роҷиҷаст.

**Мавлонбӣ ТУРАЕВА,
раиси кумитаи итифоқи
касабаи маорифи н. Фарҳор**

Наврӯз иди бостонии ҳалқои эронӣ буда, бадтар дар байнӣ дигар ҳалқои гайриэронӣ низ ҷорӣ шудааст, ки ба рӯзи аввали солшумории шамсӣ-1-уми Фарвардин (Ҳамал) ё 21-уми марта солшумории мелодӣ рост меояд. Наврӯзо дар бâъзе ҷойҳо «Иди сари сол» ва «Иди соли нав» низ меноманд. Такрибан вай 3 ҳазор сол мӯқаддам пайваста ба инкишиф дехқонӣ пайдо шуда, минбаъд тақмил мебарошад. Аксарияти асотиру ривоятҳои бостонӣ оғози ҷашни Наврӯзо ба Ҷамshed мисбат мебарошад.

Наврӯз айёми барobar шудани шабу рӯз, эҳёи табиат, оғози мавсими баҳори қишлоғи кори дехқонӣ буда, мисбат ба дигар ҷашнҳо эътибори бештаре дошт. Дар бораи ҷанд рӯз ҷашн гирифтани Наврӯз ақидаҳои муҳталиф мавҷуданд. Мувофиқи маълумоти Абӯрайҳо-

Наврӯз дар аҳди Фазнавиён, Салҷуқиён, Ҳоразмшоҳиён ва ҳатто баъди истилои муғул аз тарафи ҳалқи меҳнаткаш ботантана ид карда мешуд. Мардум ба пешвози Наврӯз тайёр медианд, ҳонаҳоро тоза нигоҳ медоштанд ва оро медоданд. 25 рӯзи пеш аз Наврӯз дар зарфҳои маҳсус гандум (адаас) сабзонида, дар рӯи дастарҳон мегузоштанд ва омади қиши дехқонро аз рӯи ҳолату сабзиши онҳо пешбинӣ менамуданд. Ба истиқболи ин ҷашн таомҳо, ҳалвою ширинҳои гуногун мепӯштанд. Ҳонҳои Наврӯзиро бо ҳафт навъи мева ва самбӯсаю нонҳои гуногун зиннат медоданд. Дар Самарқанду Бухоро, Ҳуҷанд, Ҳисор, Қаротегину Дарваз, Бадаҳшону Қўлоб ва дигар ҷойҳои мухсус вуҷуд доштанд. Пас аз Инқилobi Кабiri Сотсиалистии Оқ-

ИДИ САРИ СОЛ

ни Берунӣ шоҳони сосонӣ Наврӯзо шаш рӯз ҷашн мегириftаанд. Рӯзи аввалро бо қабули пазироии мардум мегузарониданд. Рӯзи дуюм мансабдорон ва давлатмандонро қабул намуда, сухbat меорostанд. Рӯзи сеюм мӯъбадон (рӯҳониёни аҳли Зардушт), рӯзи ҷаҳорум аҳли дарбор, рӯзи панҷум фарзанду ҳешу таборонро пазироӣ мекардан. Рӯзи шашум, ки расид, худи шоҳ Наврӯзо ид мекард. Барои ҳамин ҷашни рӯзи шашумро «Наврӯзи бузург» ҳам номиданд. Бояд қайд кард, ки дар Осиёи Миёна, Эрон, Озарбойҷон Наврӯзо 13 рӯз ҷашн мегириftанд ва рӯзи 13-ум аз манзили худ ба беруни шаҳр ба сайр мебаромаданд, ки онро ҳоло дар Эрон «Сенздаҳбадар» меноманд.

Дар аҳди Сомониён барои равнақи анъанаҳои бостонии ҳалқи тоҷик ва ҳалқои дигари Моварооннаҳру Ҳурсон шароити мусоид фароҳҳам омад. Дар ин давра Наврӯз ва Садаю Мехрон васеъ ҷашн гирифта мешуданд. Мувофиқи маълумоти Абӯбакр Муҳаммади Наршахӣ Наврӯзо аввал қишоварзон дар рӯзи 1-уми Фарвардин баъди 5 рӯз муғон (оташпарастон) ид мекардан, ки аз ин рӯ, «Наврӯзи қишоварзон» ва «Наврӯзи муғон» меномиданд.

тиябр ин ҷашни қуҳан мазмуни нав пайдо кард. Ҳоло бародарони ўзбек, озарбайҷон ва дигар ҳалқои Қафқоз мисли тоҷикон 21-22-уми марта Наврӯзо бо тантана ҷашн мегиранд. Вожаи «Наврӯз» бо забони қишлоғҳо, ки ин ҷашни бошукуҳро ҳамчун иди бостонӣ ҷашн мегиранд, ҷунин талағффуз карда мешавад: форсӣ (Наврӯз), паштунӣ (Наврӯз), тоҷики (Наврӯз), курдӣ (Неврӯز), туркмани (Наврӯз), ўзбекӣ (Наврӯз), озарӣ (Наврӯз), қазоқӣ (Наурӯз), ўйғурӣ (Наврӯз), қирғизӣ (Ноорӯз), тоторӣ (Наурӯз), туркӣ (Неврӯз), бошқирӣ (Наурӯз) ва ғайра.

Наврӯз дар замони мо, инчунин, ба иди оғози нек, меҳнат, иди назм, тарафа нишот, ҷавонӣ ва дӯстии ҳалқо табдил ёфтааст. Баъд аз поштҳордани Иттиҳоди Шӯравӣ дар соли 1991 ва ташкил ёфтани давлати соҳибиستикӯли Тоҷикистон бо сарварии марди оқилю доно ва хидmatmandi тоҷикон муҳтaram Эмомалӣ Раҳмон ҷашни Наврӯз дар соли 2010 мақоми байналмилалӣ гирифт ва инак тӯли 7 сол мешавад, ки Наврӯзи мо, тоҷикон, дар ҳудуди аксар давлатҳои дунё ҷашн гирифта мешавад.

Неъматулло МАДУДОВ

НАВРӮЗИ ҚУҲАН ЗИ НАВ ЧАВОНӢ ДОРАД...

Наврӯзи қуҳан зи нав ҷавонӣ дорад,
Дар кӯҳназамин тоза замоне дорад.
Ҳар бор зи омадаш замин гирад ҳусн,
Зин ҳаст, ки умри ҷовидонӣ дорад.

Наврӯз ҷашни писандиди ниёғони мо буда, то имрӯз ба мо чун мероси бегазанд ирсол шудааст. Ин ҷашнест, ки аз худ таърихи пуритихор ва ибратбахše дорад. Наврӯз қадимтарин мероси фарҳангии гузаштагони сарбаланди миллати тоҷик буда, таърихи беш аз сеюнимҳазорсола дорад, ки он ҳаргиз завол наҳоҳад ёфт.

Атрофи ҷашни Наврӯз ниёғони мо, олимону таърихигонон садҳо рисолаҳои таъриҳӣ иншо кардаанд. Абӯрайхони Берунӣ, Ибни Сино, Умари Хайём, Ибни Балҳӣ муҳаққиқони воқеъии Наврӯзанд. Ҳайём дар «Наврӯзнома»-аш ишора ба он мекунад, ки ду даври офтоб аз 365 шабонарӯз иборат аст. Чун ин ду даври офтоб хотима ёфт, моҳи нав – Ҳамал ва фасли нав – Баҳор оғоз мейбад. Ин фарзанди донишманди миллати тоҷик дар заминаи омӯзиши олимони дигар аз мушоҳидаву омӯзиҳои ҳеш гардиши фаслҳоро ба таркии хеле дақиқ муайян намудааст.

Бояд гуфт, ки Наврӯз соҳиби мундариҷи ниҳоят бою ғанӣ буда, танҳо номѓӯ расму оинаш даҳҳо саҳифаҳоро фаро ҳоҳад гирифт. Аз ҳама падидан омӯзандои ин ҷашни воқеӣ далили пайванди ногусастани инсону табиат мебошад. Бо расидани Наврӯз рӯҳи инсон низ эҳё мегардад. Наврӯзи ҷонбахш ва тозакору ҳушион бо рамзи идомаи ҳаёт ва безаволии он табдил мейбад. Иртиботи таърихии Наврӯз ба қавмҳои ориёинажод ба ҳадде расидааст, ки онҳо бисёр оғзӯи ниятҳои неки худро бо таҷлили Наврӯз ифода месозанд. Бузургтарин ҳадафҳои Наврӯз он аст, ки ҳама атроғу ақноғи ҷойи ҷистҷои дар ҳудро мардум тозаю озода мекардан. Ҳошуму табор ва ҳамсояҳои гирди хони наврӯзӣ менишастанд, сабзани аввалини донагари парварши мебоданд, гуноҳҳои ҳамдигарро мебахшанд, аз яқдигар узроҳӣ мекардан, мӯҳити ҳешро дараҳтзору гулзор мегардониданд. Ин ҳама корҳои некро бо дилу нияти нек ва оғзӯҳои самимӣ анҷом мебоданд.

Дигар аз воҷиботи Наврӯз ин айёми адлу дод, бародарии барабарии мардум будани он ба ҳисоб меравад. Дар бисёр китобҳо омада, ки шоҳон дар айёми Наврӯз ба раиати ҳеш лутғу қарам мекардан, гунаҳкоронро мебахшиданд, гуломонашонро озод мекардан. Ин далелҳои вобаста ба Наврӯзо дар «Сиёsatнома»-и Низомулмulk дарёф кардан мумкин аст.

Дигар аз ҳусусиятҳои Наврӯз он аст, ки он қишивари басо паҳноваре дорад. Имрӯз аксари мамолики олам ватани Наврӯз шудааст. Аз ҳама муҳимаш он аст, ки дар ҳама мамолики дунё бо исми тоҷикиаш Наврӯз ёд карда мешавад. Наврӯз ҷашни бостонию ҷовидонии тоҷикон аст, ки аз ватани аслиаш- Тоҷикистон дунёро ватани ҷовидонагӣ иҳтиёри ва мусахҳар кардааст. Аз ин лиҳоз, мисбати тоҷикон аз ҳисоби мегӯем, ки: «Зиҳӣ, Наврӯзи оламгиру ҷаҳонору зиндагиафрӯз!»

Гулнигор ДАМИНОВА

АЙЁМИ БАРОБАРШАВИИ ШАБУ РӮЗ

Бо омад-омади Наврӯзи ҳуҷастапай дастарҳони пур аз нозу неъмат ва дари хонаи мардуми тоҷик барои кули мөҳмонаш кӯшода аст. Ҳар нафареро, ки бо нияти нек ба «Наврӯзи Ҳатлон» ба Фарҳори бостонӣ қадам ранҷа менамояд, нури диди тоҷи сар мегӯем. Ҷашни Наврӯз аз қадимтарин ва густурдатарин иди мо - тоҷикон буда, таърихи беш аз панҷҳазорсола дорад. Тавре аз номи он бармеояд, Наврӯз рӯзи нав, фарорасии баҳори нозанин, зиндашавии табиат, оғози корҳои қишлоғарӣ, айёми баробаршавии шабу рӯз мебошад.

Ҷашни Наврӯз нишебу фарозҳои таъриҳ, ҳаводиси сиёсиву иҷтимоӣ ва маънавиҳои зиёдёри паси сар карда, то ба имрӯз омада расидааст. Бояд гуфт, ки Наврӯз расму оинҳои хоси ҳудро дорад ва аз давраи пайдоши то ба замони мо бисёрро аз онҳо омада расидааст. Дар фасли баҳор қӯдакон яке аз маросимҳои Наврӯзи, ки ин «гулгардонӣ» мебошад, хуб ба ҷой меоранд. Гулгардонӣ ин маросиме мебошад, ки қӯдакон гулҳои наврустай баҳориро дар даст гирифта, хона ба хона мегардонанд ва мардумро бо омадани баҳори нозанин ва ҷашни Наврӯзи ҳуҷастапай табрик мегӯянд. Дар ин рӯз, маҳсусан, дуҳтарон куртаҳои милӣ ба бар карда, дастарҳони наврӯзӣ меороянд. Дастарҳони наврӯзӣ асосан аз «Ҳафт син» ва «Ҳафт шин» иборат мебошад.

Инчунин, дар фасли баҳор ва фарорасии ҷашни Наврӯзи Аҷам як қатор мусобиқаҳои варзишӣ аз қабили гӯштингирӣ, бандқашӣ, аспдавониу бузқашӣ, бандпарау алвонҷакбозӣ ва дигар бозиҳо, ки ба таърихи Наврӯз ҳамқадам мебошанд, гузаронида мешаванд. Мардон солор ба дехқонон дуои нек медиҳанд, то ин ки дар қишлоғон баракат ва аз замин ҳосили фарғонон ба даст оранд.

Дар замони шоҳаншоҳии Сосониён 25 рӯз қабл аз ҷашни Наврӯз аз хишт 12 сутун соҳта, даруни онҳоро бо хок пур мекардан. Ин 12 сутун рамзи 12 моҳи сол мешуд. Дар доҳили ин сутунҳо анвои галладонаро кошта, аз равиши сабзидани онҳо муваффақиятҳои қишлоғарзии соли ояндаро пешгӯй мекардан.

Ҳамин тарик, Наврӯз аз маҳбубтарин ҷашниҳои тоҷик ва дигар ҳалқои эронитабор ба шумор меравад. Наврӯзҷои ҷойи воҳӯйӣ, макони шодиу хурсандӣ ва ёдварӣ аз гузаштагон аст.

Р. ҲАСПАЛАЕВ

ҲУНАР

Ҳолиди «Шоҳҷоиза»

Дар робита ба ичрои банди 25-и Накшай чорабиниҳо оид ба омодагию баргузории ҷашни Наврӯзи байнамилалӣ дар шаҳри Турсунзода (дастури роҳбари Ҷаҳонгарӣ) ҷаҳонгарӣ мешавад. Ҷаҳонгарӣ ӯзумони 2016-и сол (№16/317(26)) бо ибтикори Вазорати маориф ва илми кишвар дар ҳамкорӣ бо Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукumatи Ҷумҳурии Тоҷикистон миёни донишҷӯдхтарони муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии қасбии ҷумҳурӣ ӯзумони маърифатӣ-зехнӣ «Арӯси наврӯзӣ» ва «Моҳгайкарӣ наврӯзӣ» барои дарёфти «Шоҳҷоиза»-и аруси наврӯзӣ баргузор гардид.

Чорабинии мазкур бо максади тарбияи самараҳаҳои ҷаҳонгарӣ дар рӯйхияи худшиносиву илмгарӣ, одоби оиласдорӣ, дастгири ҳавасманнӣ-дардонии донишҷӯдхтарон, ки ҳунарҳои хуби ҳозирҷавобӣ, қадонуни рӯзгордорӣ ва маҳорати намоиши аруси намунавии ҳонадони солимро доранд, роҳандозӣ гардида буд.

Озмуни мазкур тайи як моҳидома намуда, даври авали он дар муассисаҳои таҳсилоти миёна ва ҷаҳонгарӣ ӯзумони маърифатӣ-зехнӣ «Арӯси наврӯзӣ» ва «Моҳгайкарӣ наврӯзӣ» барои дарёфти «Шоҳҷоиза»-и аруси наврӯзӣ баргузор гардид.

Мояндагони Вазорати маориф ва илми кишвар, Кумитаи кор бо занон ва оила ва Кумитаи иттифоқи қасабаи Вазорати маориф ва илми интиҳоб шуда, голибони ӯзумони мазкур муайян гардида.

«Шоҳҷоиза»-и «Арӯси наవрӯзӣ» ва «Моҳгайкарӣ наవрӯзӣ», «Диплом»-и Вазорати маориф ва илми ҷумҳурӣ ва 3500 сомонӣ ба донишҷӯи курси 2-юми факулти молиявию иқтисодии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Ганҷина Сафаровва дода шуд. Ҷойи аввали ба ду нафар - Г. Баҳромшоев – донишҷӯи Донишгоҳи славянини Русия ва Тоҷикистон ва М.Иzzatulloeva – донишҷӯи

Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ насиб гардид, ки ба онҳо «Диплом» ва 3000 сомонӣ тақдим карда шуд.

Ҷойи дувум ба ду нафар - С.Самадова – донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Қўргонтеппа ба номи Носири Ҳусрав ва Д.Шавкатзода – донишҷӯи Донишкадаи молия ва иқтисодии Тоҷикистон лоқи дониста шуд, ки ба онҳо «Диплом» ва 2500 сомонӣ супорида шуд. Ҷойи сеюм низ ба ду нафар - Н. Собирова – донишҷӯи Донишкадаи санъати ва дизайнери Тоҷикистон ва Б.Мардинова – Донишкадаи политехники Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи М.Осими

дар шаҳри Ҳуҷанд насиб гардид, ки бо «Диплом» ва 2000 сомонӣ қадрданӣ карда шуданд.

Ҳамчунин, ба тамоми иштирокчиён барои иштироки фаъолона Сипосномаи Вазорати маориф ва илм, Ифтихорномаи Кумитаи занон ва оила тақдим гардида, аз ҷониби Кумитаи иттифоқи қасабаи маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тухфаҳои молӣ тақдим карда шуд.

Ҷадор мешавем, ки дар ҷаҳонии мазкур ба роҳбарияти донишгоҳу донишкада ва коллежҳои ҷумҳурӣ Сипосномаи Вазорати маориф ва илми кишвар, Ифтихорномаи Кумитаи кор бо занон ва оила низ супорида шуд.

ТАҶЛИПИ НАВРӯЗИ ОЛАМАФРӯЗ ДАР ҔМТ

19-уми март ҳайати бисёрҳазор-нафараи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар «Шаҳраки донишҷӯён» Наврӯзи байнамilaliro бо шукуҳу шаҳомати хосса таҷлil ҷаҳонӣ мешавад. Донишҷӯён либосҳои зебои баҳорӣ ба бар намуда, дар рӯи мизҳо таомҳои миллий ва ҳафтшину ҳафтсими наврӯзиро ороста карданд. Ректори ҔМТ, академик Имомзода М.С. устодону донишҷӯёнро ба ҷаҳони Наврӯзи байнамilalilӣ таҳсият гуфта, ба эшон саодату иқбол ва комёбидо таъмнно намуд.

Сипас мөҳмонон, роҳбарони ҷаҳонӣ аз соҳторҳои доҳили донишгоҳ таҳти роҳбарии раиси Кумитаи иттифоқи қасабаи донишгоҳ Т.Раҷабов аз шиору овеза ва дастурхонҳои наврӯзие, ки аз ҷониби факултетҳо омода шуда буданд, дидан намуда, беҳтаринҳоро ҳамчун голиб муаррифӣ карданд. Ҳунармандони ансамбли ҳалқии «Наврӯз»-и донишгоҳ бо барномаи рангини наврӯзӣ, ки аз суруду таронаҳо ӣборат буд, хотираи иштироқдоронро болида соҳтанд.

НАВРӯЗӢ-БОЗГӮИ ЭҲӢ СУННАТҲОИ МИЛӢ

18 март дар Донишкадаи молия ва иқтисодии Тоҷикистон иди байнамilalii Наврӯз бо иштироки донишҷӯёни устодон ва қарандони донишкада ва як ҷатор мөҳмонон бо шукуҳу шаҳомати хоса таҷlil гардид.

Дар базми наврӯzӣ устодону донишҷӯёни шаш факултет, шӯбайи магистратура, устодони кафедраҳои умумидонишкадавӣ ва қарандони китобхонаи илмӣ бо ороиши дастарҳои наврӯzии «ҳафт син», «ҳафт shin» ва «ҳафт мим» ва аргӯзорӣ-эҳӣ анъанаҳои миллий гӯшоҳои махсус ташкил намуданд, ки хеле ҷолибу дидани буд. Қобили зикр аст, ки дар байнӣ факултетҳо барои ороиши беҳтарини дастарҳои наврӯzӣ, намоиш ва азбарномои либосҳои миллий, намоиш ва эҳӣ суннатҳои наврӯzӣ ӯзмун Ҷаҳонгарӣ буд. Донишҷӯёни устодон дар намоиши анъанаҳои неки наврӯzӣ, аз қабили сурӯҳонӣ, фалакарӣ, иҷрои сурӯди «Алла», пахтазанӣ, ресмонреӣ, гӯштини миллий, бандқашӣ, тухмбозӣ ва монанди инҳо аз яқдигар монданӣ надоштанд. Ҳайати ҳаҷамон намоиши наврӯzиро аз ҷиҳати мазмун, мундариҷа, муаррифӣ ва иштироқи донишҷӯён баҳоғузорӣ карданд.

Баъдан базми наврӯzӣ дар варзишгоҳи донишкада, ки барои таҷ-

лили Наврӯз омода шуда буд, бо шукуҳ идома ёфт. Онро бо сухани табриқотӣ ректори донишкада Қўдрат Давлатзода ифтитоҳ намуда, ҳозиринро бо фарорасии Наврӯзи ҳуҷастапӣ шодбош гуфт.

Дар қисми бадей Арӯси сол ба саҳна омада, ҳамагонро табриқ гуфт ва бобои дәҳқон ба замин донаи умуди баракат кишт ва аз шавқи баҳору Наврӯз дили ҷаҳонон ба шурӯм омада, бо ҳам байтарак намуданд.

Сурӯҳои дилнавози лирикӣ ва ҷаззоби роҳбари баҳши фарҳанги донишкада Ҷӯрамуроди Муҳаммадназар, сурӯҳои гурӯҳӣ, ҳаҷвӣ ва бадеҳҳоҳони истеъоддоҳои ҷаҳон, рақсҳои мавзуни донишҷӯдхтарон ва найнавозӣ ба базми наврӯzӣ шаҳомати дигар ва ба дилҳо фарҳаҳо шодӣ овард. Ин ҷо баромади ҳаҷвнигоронро махсус қайд намудан бамаврид аст, ки саҳнаҳоҳони ҳаҷвии аз ҳаҷти ҷаҳонон омода шударо бо маҳорати хоси актёри иҷро намуда, дили бинандагонро ба ваҷд оварданд.

Ҳамин тавр, базми наврӯzии донишкада бозгӯи ҳудшиносӣ ва эҳӣ суннатҳои миллий, ваҳдати комил ва фарҳангпарварии ширкаткунандагони он буд.

Машҳура АБДУЛЛОЕВА

ТАҶЛИПИ ҶАШНИ НАВРӯЗ ДАР ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ КӯПОБ

Дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдулло Рӯдакӣ Наврӯзи байнамilalilӣ бо риояи тамоми суннату анъанаҳои миллий таҷlil гардид. Устодону донишҷӯёни либосҳои миллий ба бар карда, дастурхони идона ва ҳафтсинг ҳафтшинг густурданд.

Роҳбарияти донишгоҳ ҳозиринро бо Наврӯзи ҳуҷастапӣ табриқ намуданд. Зикр гардид, ки бо ҷаҳду талошҳои Пешвои миллиат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон Наврӯз ҷаҳони байнамilalilӣ Ҷаҳонгарӣ гардид ва аксари давлатҳои саёра аз ин ҷаҳон ориёи истиқбол мекунанд.

Ҳамчунин, дар ин рӯз донишҷӯёни омӯзгороне, ки дар озмуни олимпиадаҳои сатҳи вилоятии ҷумҳурияи ширкат карда, ҷойҳои ифтихориро сазовор гардида буданд, бо ифтихорнома ва тухфаҳои раёсати донишгоҳ қадрданӣ карда шуданд.

АМИТ «Ховар»

ҲОМИИ ОМҶАЗТОР

Муассис:
Кумитаи иттифоқи қасабаи
маориф ва илми Ҷумҳурии
Тоҷикистон

e-mail:kasaba_tj@mail.ru

САРМУҲАРИР
Э. ХУШВАХТОВ

Телефонҳо:
221-11-80
227-85-01
223-17-48
221-13-21
221-16-74

Ҳайати таҳририя:

Шарифзода Исмоил Зариф,
Р. Одиназода, М.С. Курбонов,
М. С. Мироватов,
С. Б. Шогузанфаров,
Ҳ. С. Раҳматов,
О. П. Усмонова, Т.Р. Раҷабов

Муҳбирони мintaқavӣ:
Ҳ. Ҳамидов, И. Мақсадов.

Моҳнома 31 октябри соли 2012
таҳти рақами 0032/ рз дар Вазорати
фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нав
сабти ном шудааст.

Моҳнома ба хотираи гуногунандешӣ
мақолаҳои низ чоп мекунад,
ки метавонад бо муаллифон
ҳамақида набошад ва масъулиятро
ба дӯш нагирад.

Дар ҔДММ «Мега-принт» (кӯчаи
Борбад 36) ба чоп расиддааст.
Адади нашр: 4800

Нишонии моҳнома: шаҳри Душанбе,
хиёбони Рӯдакӣ 20, Кумитаи иттифоқи
қасабаи маориф ва илми Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Индекс: 734012

Суратҳисоби бонкии мо:
Кумитаи иттифоқи қасабаи маориф
ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
РМА (ИНН) 01 000 37 95
20 20 29 72 61 690 1000 227
35 01 01 369
20 40 29 72 41 36 91
ҶСК Ориёнбонк, шаҳри Душанбе